

N:o 6/1944.

L a n d s k a p s n ä m n d e n s framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen den 4 augusti 1924 om utgörande av skatt för hundar.

Sedan landstingsmännen Jonatan Sjöblom och Frans Bertell uti en till landstinget ingiven petition av den 17 februari 1944 föreslagit, att landskapsnämnden gives i uppdrag att till Landstinget inkomma med förslag till ny lagstiftning om utgörande av skatt å hundar inom landskapet samt lagutskottet uti avgivet betänkande N:o 2/1944 av den 22 nämnda februari förenat sig om petitionens syftemål och förslaget, har Landstinget den 23 i nägda månad utan diskussion beslutat lämna åt landskapsnämnden ifrågavarande uppdrag.

Med anledning härav får landskapsnämnden vördsamt framhålla, huru som Ålands landsting, på framställning av landskapsnämnden, den 17 december 1923 fattat beslut om antagande av lagen om ändring av förordningen den 23 december 1910 angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 14 december 1894 om utgörande av skatt för hundar, given den 30 december 1921.

Till 1942 års riksdag hade inlämnats en lagmotion med förslag till lag om ändring av sistnämnda paragraf, vilken motion den 17 februari 1942 för beredning remitterats till riksdagens lag- och ekonomiutskott. Uti sitt betänkande framhöll utskottet, att ehuru statsskatterna och även den kommunala inkomstskatten oavbrutet stigit, hundskatten, som måste anses höra till lyxskatterna, alltsedan år 1921 förblivit oförändrad. Då skatten i sin nuvarande storlek, 10-100 mark på landet, och

50-200 mark i stad, måste anses vara alltför låg, vore en förhöjning under nuvarande förhållanden av behovet påkallad. Men enligt utskottets åsikt måste det därjämte anses vara skäligt, att de krigsblinda, och i den mån även andra blinda använda hundar såsom vägledare, också dessa befrias från att erlägga skatt för sina ledarhundar. Riksdagen antog sedermera den 21 april 1942 en lag om ändring av 1 § i nämnda förordning, enligt vilken hundskattens lägsta gräns skulle höjas på landet till 100 och i stad eller köping till 200 mark samt skattens högsta gräns till resp. 300 och 600 mark. Därjämte skulle i lagen införas ett stadgande, enligt vilket vissa hundar äro fria från ifrågavarande skatt. Såsom sådana skulle betraktas de hundar, som ägas av staten eller vilkas underhållskostnader bestridas av statsmedel, skyddskårsorganisationen tillhöriga hundar eller hundar, som användas för vallande av renar, samt invaliders och abnormas hjälp- och ledarhundar eller de tjänstehundar, vilka bevisligen utbildas för uppgifter vid försvaret under krigstid för att till detta ändamål överlåtas. I enlighet med riksdagens beslut erhöill 1 § i förordningen den 14 december 1894 om utgörande av skatt för hundar, sådant detta lagrum lyder i lagen den 30 december 1921, den ändrade lydelse, varom stadgas i gällande lag av den 30 april 1942.

Frånsett sistnämnda ändring av 1 § är förordningen den 14 december 1894 om utgörande av skatt för hundar fortfarande gällande i det övriga riket samt, på grund av stadgandet i 10 § självstyrelselagen, jämväl i landskapet Åland. Förordningens bestämmelser böra sålunda efterföljas inom landskapet. Då för frågans avgörande är av vikt att erhåll

kännedom om Högsta domstolens och Ålandsdelegationens ståndpunkt till ovanåberopade landstings-beslut, skall för denna här i korthet redogöras.

Vid den granskning Högsta domstolen ägnat Landstingets ovannämnda beslut om antagande av landskapslag angående ändrad lydelse av 1 § 1 förordningen den 14 december 1894 ansåg Högsta domstolen, att hundskatten icke var avsedd att utgöra en skattekälla av finansiell betydelse, utan hade till syftemål huvudsakligen befrämjandet av kontroll över hundarna ur ordningssynpunkt samt bekämpandet av rabies-smittan. Enligt gällande stadganden tillföller skatten kommunerna och finge enligt kommunernas förgottfinnande användas för kommunala ändamål samt uppbäras och förvaltas i sammanhang med övriga kommunala skattemedel. Den måste således, ehuru allmänneligen påbjuden, anses vara att hänföras till kommunalbeskattning, som inom de i sagda påbud angivna gränserna av kommunen utövas. Med avseende härå kunde Landstinget om ännämnda skatt besluta såväl på den grund att kommunallagstiftningen i allmänhet, med undantag av grunderna för kommunal rösträtt, tillhör landskapet som även i betraktande därav, att berörda skatt ur synpunkten av rätten att förfoga över densamma är jämnställd med de i 21 § självstyrelselagen ompämda skatterna, vilka åter äro undantagna från den i 5 p. 2 mom. 9 § självstyrelselagen angivna regeln om den republikens lagstiftande organ tillkommande uteslutande rätten till lagstiftning angående skatter och avgifter. Högsta domstolen fann ifrågavarande av Landstinget antagna landskapslag förty icke beröra de i sistnämnda paragraf omförmälda, republikens lagstif-

ning förbehållna grenden och ej heller vara stridande mot republikens allmänna intresse. Av Högsta domstolens i behandlingen av detta ärendes deltagande fjorton ledamöterna voro dock sex ledamöter av skiljaktig mening. Dessa ledamöter ansågo att, då ifrågavarande skatt vore att hänföras till de i 9 § 2 mom. 5 p. i lagen om självstyrelse för Åland omförmälda skatter, den av Landstinget antagna lagen borde förfalla. Ålandsdelegationen hade uti sitt i saken avgivna utlåtande, som i huvudsak samma motivering som Högsta domstolen, ansett, att nuifrågavarande landstingsbeslut ur kompetenssynpunkt icke gav skäl till anmärkning. (Se Ålandsdelegationens tryckta handlingar, II serien, sid. 21, 22 och 23).

På grund av nuvarande förhållanden och för petitionens förverkligande samverkande omständigheter synes det landskapsnämnden vara av behovet påkallat, att hundskatten även i landskapet förhöjes; och de gränsbelopp för skatten, vilka i det övriga riket äro stadgade i lagen den 30 april 1942 om ändring av 1 § 1 förordningen den 14 december 1894 om utgörande av skatt för hundar kunna icke heller för landskapet vidkommande enligt landskapsnämndens uppfattning anses för höga, då ju varje kommun kan inom nämnda gränser fastställa en för kommunen lämplig hundskatt, varförutom ock ett reciprocitetsförhållande till riket i förevarande avseende kan vara på sin plats.

Enligt 1 § i nästnämnda lag av den 30 april 1942 erlägges, såsom ovan framhållits, icke skatt bl.a. för hundar, som ägas av staten eller vilkas underhållskostnader bestridas av statsmedel, för skyddskårorganisationen tillhöriga hundar eller för de tjänstehundar, vilka be-

229

visligen utbildas för uppgifter vid försvaret under krigstid för att till detta ändamål överlåtas. På grund av den tolkning, som givits det i 12 § 2 mom. självstyrelselagen angivna förbehållet "vara stridande mot rikets allmänna intresse" - härvid bör inhåkommas Presidentens förordnande av den 9 april 1938 beträffande landskapslagen angående elektriska anläggningar i landskapet, att denna skulle av näst nämnd orsak förfalla - torde det vara nödvändigt att i den blivande landskapslagen införa en sådan bestämmelse vidkommande skattefrihet för nämnda hundar, att därom gäller vad i rikets lagstiftning är före skrivet.

Med hänsikt till här ovan framhållna sakförhållanden får landskaps nämnden vördsamt föreslå, att Landstinget ville antaga nedanstående landskapslag

"L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen den 4 augusti 1924 om utgörande av skatt för hundar i landskapet Åland.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutat antaga att gälla uti landskapet Åland nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen den 4 augusti 1924 om utgörande av skatt för hundar i landskapet Åland.

1 §.

Ägare av hund skall för densamma i årlig skatt till kommunen erlägga, på landet i landskapet Åland minst etthundra och högst trehundra mark samt i Mariehamns stad minst tvåhundra och högst sex-

